

Terepjárók és bibliobuszkok

Az e címmel Gerő Gyula tollából a *Könyvtáros* áprilisi számában megjelent cikk ismételten felveti a mozgókönyvtár gépjármű megoldatlan problémáját. A megoldás lehetséges módozataihoz szeretném néhány, eddig még nem ismert körülményre felhívni a figyelmet.

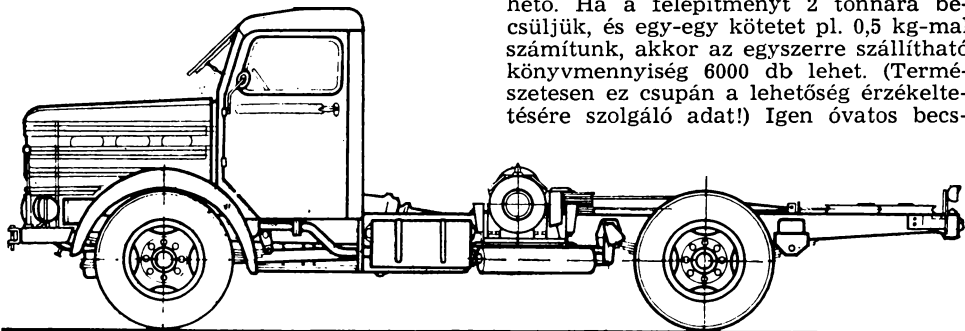
Feltehetőleg az információ hiánya okozza, hogy az említett cikkben nem esik szó belföldi gyártású járműről, pedig nem kizárt, hogy épp ez adhatná meg a megoldást.

A Csepel Autógyár csaknem tíz éve gyárt D-344 típusú, úgynevezett terepjáró

mű. Főegységei bevált konstrukciók, megbízhatóak, alkatrész-ellátásuk biztosítottnak tekinthető. A jármű minden kereke meghajtott, így nagy üzembiztonsággal közlekedhet a szó szerint vett terepen is.

Csörlőműve lehetővé teszi, hogy önmotort is végezhesen. 56%-os kapaszkodóképességével „hegyen-völgyön” közlekedhet. Rugózása oldaldőlése esetén is megfelelő stabilitást nyújt. Műúton 80 km feletti, terepen pedig a kívánt, illetőleg a megengedhető sebességre képes. 18 méteren belüli körben megfordul.

Az alváz mintegy 5 tonnával terhelhető. Ha a felépítményt 2 tonnára becsüljük, és egy-egy kötetet pl. 0,5 kg-mal számítunk, akkor az egyszerre szállítható könyvmennyiség 6000 db lehet. (Természetesen ez csupán a lehetőség érzékeltetésére szolgáló adat!) Igen óvatos becs-

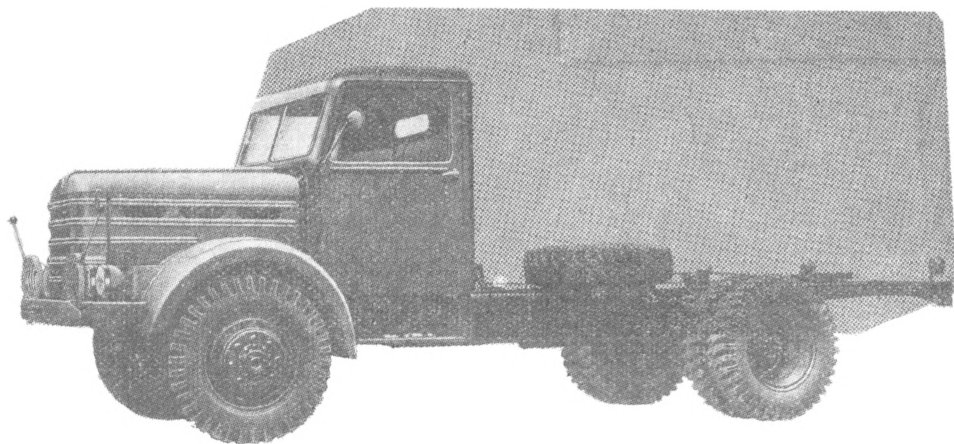

A Csepel D-344 típusú terepjáró felépítmény nélkül

gépkocsit. E kocsi adottságait tekintve rendelkezik minden olyan tulajdonsággal, amelyet a terepjáró könyvszállító járművel szemben követelményként támasztanak. Kézenfekvőnek látszik e jármű alváz változatának a fenti célra történő vizsgálata. A jármű Diesel-üz-

léssel is arra lehet következtetni, hogy a jármű megfelelő. További lehetőségeket ad, hogy vontatmánnyal üzemelhet terepen is.

Az eddigiekben bemutatott járműnek a IV. ötéves terv időszakában egy továbbfejlesztett változata is forgalomba kerül.

Az alvázra szerelhető könyvtári felépítmény megközelítő arányú változata

Ennek a korábbihoz képest leglényegesebb eltérése az, hogy a hátsó tengelyen is egyes („szimpla”) kerekei lesznek, ám igen széles mérettel. E széles abroncsok a laza homokon történő mozgást is lehetővé teszik.

A fentiekből tehát kitűnik, hogy van megfelelő jármű belföldön is, amelyből kialakítható a könyvszállító jármű prototípusa, később esetleg az egész járműpark is. Tekintettel arra, hogy a Csepel Autógyár folyó évi gyártási kapacitása teljesen le van kötve, kétséges, hogy idei szállításra vállalkoznék. Am a prototípus céljára szolgáló egy darab jármű be-

szerzése nem tűnik megoldhatatlannak. Ehhez természetesen az illetékes tárcákkal (belkereskedelmi, külkereskedelmi, kohó és gépipari) való kapcsolat felvételére is szükség van. A felépítmény célszerű kialakítására számos lehetőség kínálkozik, e téren a kivitelező biztosítása okozhat gondot.

Ha az elmondott lehetőséget nem hagyja figyelmen kívül a Művelődésügyi Minisztérium, kellő előkészítéssel gazdaságos üzemű, megbízható járműpark alakítható ki a javasolt típusból.

Almásy László

a könyvtárak életéből

Javul-e a Könyvtárellátó munkája?

Örömmel üdvözlöttük a Könyvtárellátó idei új szerződését. Bízunk benne, hogy hosszú várakozás után végre ebben az évben megoldódnak a problémák, s a kedvező feltételek következtében gyorsabbá és könnyebbé válik a könyvtárosok munkája.

Az 1. számú jegyzék alapján történt szállításból adódó bosszúságok után kénytelenek voltunk újra kézbe venni a velünk 1971 februárjában kötött szerződést.

Az aláírt szerződés 2. pontja Tájékoztató címmel havonta megjelenő jegyzéket ígér a Magyarországon megjelenő, de könyvesbolti forgalomba nem kerülő művekről. Elmúlt az év első negyede, de ezt a jegyzéket nem láttuk. [A Tájékoztató a cikk megírása óta megjelent. — A szerk.]

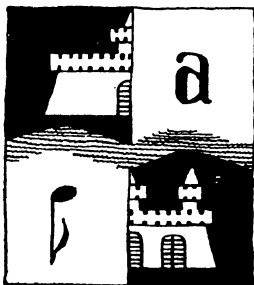
Idegen nyelvű könyvek rugalmasabb és rendszeresebb beszerzéséről biztosított a szerződés 3—4. pontja. Fontos pont ez, gondolom, minden könyvtárnak, nem is említve azokat, amelyek számára az idegen nyelvű irodalom rendszeres beszerzése csak vagy egy budapesti utazás árán, vagy a helyi könyvesbolt útján történ-

hetett eddig. Arról nem is beszélve, hogy az így megvásárolt kiadványok feldolgozása alapos munkát rótt a könyvtárosokra. Havonta két alkalommal — ígéri a szerződés — az ÁKV szakosított részlege jegyzéket küld a vele szerződésben álló könyvtáraknak. Március végéig már hat megrendelő jegyzéket vártunk türelmetlenül — hiába.

Bár a szerződés mellékletéből kiderül, hogy a műanyaggal bevont könyvekhez tasakot nem szállít a Könyvtárellátó, ennek gyakorlati hátrányai csak az első megrendelt jegyzék könyveinek leszállításánál derültek ki. Amennyit esztétikailag talán segített is az alkalmazott fóliaborítás, gyakorlatilag ugyanannyi hátránya is van — darabonként 1 forintért! A fólia minősége ugyanis alaposan kifogásolható; az ifjúsági művek a becslések szerint 8—10 kölcsönzésnél többet nem bírnak ki. Arról nem is beszélve, hogy néhány olvasó könnyen „otthon felejtí” őket. A tasakot pedig semmi nem pótolhatja, a tasak nélküli könyvek esetleges kölcsönzése okozza a legtöbb elcserélési lehetőséget.

Így aztán a szerződés a gyakorlatban azt eredményezi, hogy a könyvtárosnak a leltározás után minden egyes fóliával borított könyvet tasakkal kell ellátnia, s ez természetesen hátráltatja a mű gyors feldolgozását. Az már pusztán kíváncsiság csupán, hogy milyen cél dönti el, melyik mű kap műanyag bevonatot. A szerződés leszögezi ugyan, hogy a B/5 formátumnál nem nagyobb művek. De miért?

dr. Pálincás Györgyné
a Miskolc városi Szabó Lőrinc fiókkönyvtár vezetője

Urbán László rajza